DUBROVNIK

Jean Servel: "DOLAZIMO RADI VJENČANJA"

JEAN
SERVEL:

»dolazimo radi vjenčanja«

ZAGREB, 1961

Naslov originala:

Jean Servel
"IL Y A PROMESSE DE MARIAGE"
Editions du Chalet (1954)

Dozvolom Biskupskog Ordinarijata
senjskog i modruškog
u Senju
br. 1095/60,

i redovničkih poglavara

DOMINIKANSKI NOVICIJAT
DUBROVNIK

Predgovor uz hrvatski prijevod

Obnoviti svijest o Crkvi; pomoći da se Kršteni osjećaju u Crkvi kao kod kuće; naše svjetovnjake dovesti opet do uvjerenja da se sav njihov život odvija u Crkvi, posebno kad se radi o obitelji - koju osnivaju sakramentom ženidbe - to je veliki suvremeni zadatak.

Smatramo da je u tome opravdanje ove knjižice.

DOŠAO SAM RADI ŽENIDBE

Čovjek koji pije na izvoru zaboravlja da on izlazi iz brda. Tako biva i kada otkrije ljubav: zaboravlja da mu Bog dariva mogućnost da ljubi.

R. DUBLY

Bilo je to jednog zimskog dana, predvečer. Vraćao sam se u župni dvor. Neki mladi čovjek uspinjao se k meni po stubama. Opazio me je i suho mi reče:

- Gospodine župniče, došao sam radi ženidbe.
- Dobro, dragi gospodine, udjite.
- Nema smisla, žuri mi se.
- U redu, onda se povratite. Kadgod želite, potpuno sam vam na raspolaganju. Od ponoći do ponoći.
- Ali, ja imam sve dokumente.
- Vaše ću dokumente pogledati kasnije, oni će svjedočiti o onom što ćete mi vi reći. Ali najprije treba da malo razgovaramo.
- Čemu to, gospodine? Ja ću vam platiti.

Uzdigao sam ruke k nebu.

- Ne radi se o novcu. Kad biste mi dali i 500.000.- franaka, odmah bih ih bacio u Ronu.

Zapovjedničkom kretnjom pozvao sam ga da udje, i kad je sjeo rekao sam mu:

- Vi ste bezvjerac, zar ne ?

- Da, gospodine, potpuni.

- Ali onda...zašto ste se na mene obratili? Vi ste zapravo došli zato da u crkvi kleknete preda mnom. Zar ne, o tom niste mislili? Jamčim vam, kad bin ja bio bezvjerac, takva mi misao ne bi nikada pala na pamet. I što da vam ja govorim u crkvi? Jezikom koji vi nećete shvatiti, niti ćete se potruditi da ga shvatite, govorit ću vam istine koje nećete vjerovati. To je komedija, nedostojna vas. I još dodajete: Ja ću vam platiti. Ali zaboga, za koga me vi držite? Pogriješili ste adresu.

Moj subesjednik je zbunjen. Sigurno je aktivni antiklerikalac. Njegovo vanjsko ponašanje, stav koji je zauzeo, nisu dopuštali nikakve sumnje. Vjerojatno je imao teških razloga da poduzme ovaj neugodni korak; najvjerojatnije da je želio ugoditi svojoj zaručnici. Nastavih dakle:

- Ženidba se sklapa udvoje. Sigurno je vaša zaručnica zahtijevala da me potražite i radi nje ste prihvatili ovo ponižnje, na koje se inače ne biste nikada odlučili. Je li ona kršćanka?

- Nipošto, gospodine, ona je bez vjere kao i ja.

- Ah,dragi prijatelju, onda vas molim, ne tražite od mene to što ste tražili. Nikako neću u ime Crkve prisustvovati ženidbi koju ćete vi zasnovati po sasvim drugoj zamisli nego što je Božja, u koga vi ne vjerujete.

Bili smo na pravom terenu. Mladić se nije više žurio. Nismo mogli na ovome ostati.

Stoga nakon kratke šutnje prihvatih:

- Govorili ste mi o dokumentima. Vi ste dakle kršteni? i vaša zaručnica isto tako?

- Ali, gospodine, nisam ja kriv što su me krstili.

- Vjerujem da vi tu niste ništa krivi. Ali netko je kriv. Nitko nije imao pravo krstiti vas bez garancija. Vidite posljedice i u kakvu su vas situaciju doveli: da se sad osjećate spremni da profanirate ono što mi smatramo svetim, da se time poslužite za neke,meni nepoznate, čisto ljudske ciljeve, da vjerujete i da uvjeravate druge kako se od župnika za novac može sve dobiti... To je veoma neugodno i za vas i za mene.

Tko je kriv? Možda svećenik koji nije dosta tražio? Možda vaši roditelji koji su željeli "učiniti kao i ostali"... Sada nije važno. Ali mogu li vas upitati zašto poduzimate ovaj korak, kad on ne dolazi ni od vas ni od vaše zaručnice?

- To je radi bake moje zaručnice. Ona je, ako se može reći - religiozna. Radije bih rekao praznovjerna, i drži mnogo do toga da se mi vjenčamo crkveno. Inače bismo joj zadali tešku bol.

\+ + +

Odmah sam se uhvatio za riječ "praznovjerna":

- Imate pravo; kad bi baka vaše zaručnice bila doista religiozna, ne bi tjerala

svoju unuku da primi sakramenat u ovakvim okolnostima, da profanira ono što je sveto. Rekla bi joj ono što sam ja vama rekao. Bila bi pokušala djelovati na nju, molila bi, trpjela, ali njezina bi joj vjera branila da zahtijeva ono što uistinu zahtijeva.

I dodao sam:

- Dozvolite mi još jednu opasku. Pretpostavimo da sam vas ja drugačije primio, da sam vam stisnuo ruku - uostalom mi ih još možemo stisnuti - i da sam vam rekao: Dragi prijatelju, kad vam se žuri, bit ćemo brzo gotovi. Da li vaša zaručnica doista stanuje u ovoj župi? Dobro. Dajte mi svoj Krsni list. Dobro se pripravite na ovaj veliki čin. Dodjite na sv. ispovijed u predvečerje vjenčanja, itd. Da sam vam tako govorio vi biste otišli zadovoljni. Došli biste na ispovijed, i što biste mi tamo pričali? Mislim da biste bili iskreni. Ja vam onda ne bih mogao dati odrješenje.

Zatim? Vi biste se uzeli crkveno... Ponudili biste plaću, kakvagod se zahtijevala. S kojim biste osjećajem napustili crkvu? Odnijeli biste sjećanje na jedan čin, za koji biste mogli jamčiti čitavog svog života jer ste ga doživjeli: kod župnika je dosta platiti i sve je u redu. Sve je to samo formalizam...

Krasan rezultat: Nikada vas ne bi taknuo nemir o vrijednosti vašeg duševnog stanja. Umjesto toga, sada je pred vas postavljen p r o b l e m ...

\+ + +

- Sada drugo pitanje. - Želim da biste tako ljubili svoju zaručnicu, da joj ostanete vjerni suprug čitav život. Ali konačno, zamislimo jednu mogućnost. Ako bi se pojavile velike razmirice, ako li bi vas ona iznevjerila, što biste učinili?

Odgovor je došao bez krzmanja; ali ovaj put, ton više nije bio opor; govorio je jednostavno:

- Gospodine, postoji zakon, išao bih na sud.

Tu smo dakle bili. Ako li bi se i uzeli crkveno, njegova namjeravana ženidba bila bi n e v a l j a n a. Čemu dalje nastavljati razgovor o toj temi? On nije spreman da bi mogao shvatiti. Bolje će biti predočiti mu jednu drugu stranu problema.

- pretpostavljam dakle da biste se jednog dana rastavili. A nekoliko godina kasnije vi biste odlučili da osnujete novu obitelj. Crkva je kao što znate brižna čuvarica ljudske ljubavi; ona posvećuje zakletvu na vječnu ljubav: moguće je odijeliti se, ali veza ostaje za čitav život. Sad vam je to svejedno. Ali pretpostavimo. Jednog dana pod utjecajem nekih nepredvidljivih, možda bolnih okolnosti, bit ćete dovedeni do toga, da sami sebi postavite temeljno pitanje: Š t o j e ž i v o t ? Č e m u t r p l j e n j e ? O d a k l e s a m ? K a m o i d e m ? . . . Pitanja, koja sebi niste nikada postavili. Tražit ćete odgovor. Znanost vam neće odgovoriti, - to nije njezino područje. Filozofije su proturječne...

Obraćate se religiji; otkrio ju vam je neki kršćanin; taknula vas je milost. Ukrat

ko, postali ste kršćanin. I evo drame: ova nova vjera koja je za vas postala život, u protivnosti je s vašom novom ljubavlju. Nemoguće ih je pomiriti. Treba izabrati. Vi ste vjenčani u crkvi; ova je veza sveta; ništa se ne može izmijeniti. Kako biste tada žalili što ste izvršili ono što danas smatrate formalnošću, ali što Crkva mora uzeti ozbiljno... Molim vas ne činite toga!

\+ + +

Dao sam sve što sam mogao dati. Ovaj mladić, koji je došao ohol i neprijateljski raspoložen, uhvati mi ruku i stisne da to neću nikada zaboraviti, tako me je dirnulo njegovo uzbudjenje.

- Gospodine, rekao mi je, bilo mi je potpuno nepoznato što sam sad doznao. Nitko mi do sada nije tako govorio...

Tko mi može predbaciti, da ovako nisam bolje radio za Krista i za Istinu, nego da sam pristao da zatvorim oči nad njegovom zabludom?

Pripovijest Abbé Remilleux-a.

A VI, ŠTO VI MISLITE ? . . .

- o ovom opisanom doživljaju ? Jesu li vam poznati slični slučajevi ?

- o osjećajima mladića u času kad traži crkvenu ženidbu ? Što biste vi učinili na njegovu mjestu ?

- o svećenikovu prijemu ? Da li vam se njegovo ponašanje čini dobrim ?

- o slijedećoj uputi što su je biskupi Francuske dali župnicima: "Nekatolici će lakše pristupiti Crkvi ako istodobno upoznaju njezinu vjernost prema vlastitoj nauci i njezinu ljubav prema ljudskoj osobi, nego ako im se iskazuje blagonaklonost koja ide za tim da smanji zahtjeve vjere" ?

- Vi sami, što očekujete od Crkve tražeći od nje religioznu ženidbu ? Kakvo značenje pridajete svom koraku ?

Odgovorite: "D A" ili "N E"

- Da li od Crkve tražim sakramenat ženidbe zbog svog ozbiljnog uvjerenja ?

DA - NE

- Da li svojom crkvenom ženidbom namjeravam preuzeti obaveze pred Bogom, i to iskreno ?

DA - NE

- Da moja obaveza bude iskrena, jesam li se dao poučiti o njenoj važnosti, i da li sam o tom razmišljao ?

DA - NE

- Crkva mi izražava povjerenje primajući moju ženidbu i vodeći o njoj brigu; da li ja sa svoje strane imam povjerenje u nju primajući kršćansku ženidbu onakvu kakvu mi Crkva predlaže ?

DA - NE

N.B. Ova su pitanja daleko od toga da bi bila kakva djetinjarija. Ona obavezuju na jasnoću i iskrenost... Koliko puta, poslije čitanja, naši pojmovi i misli ostaju mutni, naše odluke nesigurne. Mnogo je lakše ostati u tom stanju nejasnoće i nestabilnosti, ali to nije iskreno. Da iz toga izadjemo, podcrtajmo u pameti, ili još bolje olovkom, DA ili NE , već prema svom uvjerenju.

ZAŠTO OVA PITANJA ?

Umjetnost ljubavi nije nipošto zbirka recepata za naslade, već znanje kako da se održi i ojača u toku jednog ljudskog života tako kratkotrajna ljubav mladosti.

J. GUITTON

Zaručnici, koji ste odlučili sklopiti pred Crkvom ženidbu, morat ćete odgovoriti pred svojim župnikom na niz odredjenih pitanja, tj. na "u p i t n i a r a k b u d u ć i h s u p r u g a".

Da Crkva pridaje ovom arku veliku važnost, vidi se i po tome što zainteresirani moraju, prije nego što odgovore, položiti zakletvu na sv. Evandjelje da će govoriti istinu.

Traži se isto tako da stave svoj potpis na službeni dokumenat, gdje je njihov župnik naznačio njihove odgovore. Snabdjeven još župnikovim potpisom i župskim pečatom, taj će papir biti postavljen medju akte o vjenčanju i pohranjen u župnom arhivu. A koju mu važnost sa svoje strane pridaju budući supruzi ?

Njihov će stav biti različit, već prema tome što misle o kršćanskoj ženidbi. Mogu se svrstati u četiri kategorije.

Upitajte se iskreno kojoj od ove četiri kategorije pripadate ...

Spadate li medju one koji ne znaju ali koji traže ?

U prvom redu ima onih "koji dolaze na vjenčanje, a da uopće ne znaju što rade kad traže sakramenat."

"Sakramenat? Ta oni ni ne slute da on postoji. Dolaze tu radi formalnosti. Postoji formalnost u općini, koja je nužna sa stanovišta zakona. Postoji i druga, crkvena formalnost, koja je nužna sa stanovišta tradicije. Odredili su datum vjenčanja. Treba poduzeti razne korake da se sve pripravi za taj dan: ono što će učiniti pred svećenikom, jedan je medju ostalima, dapače i malo neugodniji, jer od svoje prve pričesti nisu imali običaja da zalaze u taj (crkveni) svijet ... Zbog toga to odgadjaju što je moguće dulje, na 15 dana prije samog vjenčanja." (1)

Mnogi bi zaručnici prepoznali sebe u tom opisu i prihvatili bi ga. Oni ipak drže da je prva krepost iskrenost sa samim sobom. N e o d b i j a j u d a s e p o d v r g n u t o j f o r m a l n o s t i, a l i j o j n e p r i d a j u n i k a k v e v a ž n o s t i. Zā te je zaručnike jedino važno to, što se oni ljube... Ako se sutra više ne budu ljubili, ženidba će, misle oni, nestati s ljubavlju.

---

(1) H.C. CHERY, u Notre-Dame de St-Alban, str. loo.

Kako će se oni ponašati i kako će odgovoriti na pitanja koja im postavlja Crkva? Što je naravnije nego da njihovo lice poprimi tvrd izraz: zar im se to ispitivanje ne čini kao ulaženje nekog stranca u intimnost njihove ljubavi? Čovjek se povjerava svojoj majci, ali ne jednom strancu, a oni sami priznaju da ni izdaleka u Crkvi ne gledaju svoju Majku.

Kako da ne nastane nesporazum ? O n i o d C r k v e t r a ž e s a m o f o r m a l n o s t i u r e d n e p a p i r e, d o k i m C r k v a n e d a j e i n e m o ž e d a t i n i š t a d r u g o n e g o S a k r a m e n a t, tj. "sveti čin u kom se radi o božanskom elementu."

Ako je vaš slučaj takav, evo što će vam Crkva reći preko ovoga ili onoga svog svećenika:

Danas, u ovom važnom času svog života, preuzimate odgovornost da zasnujete novo obiteljsko ognjište, i zbog toga dolazite u Crkvu. Imate pravo. Vi pripadate obitelji Crkve i tu imate svoje mjesto od krštenja: tu ste kod kuće. - - -

Ali vi ste neko vrijeme živjeli izvan nje. Razlog tome nije sada važan. A kad se jedan član obitelji dugo godina nalazi izvan nje, i ne okrepljuje se povremeno u njezinu krugu, kad ne održava nikakva pa ni pismenog kontakta, on je - kad se vrati - već potpuno istrgnut iz njezine sredine i izvjesnih stvari više ne razumije, i z g u b i o j e o b i t e l j s k i d u h. A bez obiteljskog duha on se tu vi-

še ne snalazi kao kod kuće, ne shvaća više niti proživljava obiteljski život. - - -

I zbog toga niti vi ne shvaćate više lako sve zahtjeve kršćanskog ideala ženidbe. U vama je sasvim drugi duh, drugi mentalitet, "svjetski duh", i zbog toga možda imate dojam kao da ste iskorjenjenik u Kristovoj Crkvi.

A ipak, u dnu vašeg bića, nešto vam govori da Kristova Crkva za vas nije nešto posve strano; vi znate da ste u Crkvi "kod kuće" i u njoj hoćete da osnujete svoje ognjište. Što treba da radite? Potražiti duh obitelji, a to znači kršćanski duh. Kako?

Najprije, pouzdajte se u Crkvu, iskreno primajući, bez ikakvih izmjena, kršćansku ženidbu kako je ona shvaća. Zamijenite svoj način gledanja s njezinim.

Tu bi trebalo dodati - a to bi zahtijevalo duga razlaganja - da je Crkva ne samo daleko od toga da bi iskrivljivala ljubav izmedju muža i žene, nego da naprotiv nastoji materinskom brigom da joj osigura kvalitet i veličinu. Ona je zamišlja tako lijepom da bi htjela u njoj vidjeti živu sliku one svete veze kojom je Duh Sveti povezao nju sa Sinom Božjim koji je za nju umro.

Ona odbacuje samo ono što bi snizilo, krnjilo ili profaniralo sveti karakter te ljubavi. Crkvi se kadšto prigovara da previše traži od slaba čovjeka; ali joj se bar ne može predbaciti da svoju djecu ne poziva na najviši oblik ljubavi.

Što se bračna ljubav više približi Bogu, to ima više mogućnosti da postane savršeno ljudska. Tu se može primijeniti Duhamelova misao, kojom aludira na uspinjanje na brdo:"Svaki put kad čovjek poduzme napor da se penje, taj mu se napor isplati. Najprije vidi više neba. A u isto vrijeme vidi i više zemlje. Kako ćete to protumačiti?"

Razlog je taj, što Bog sve što radi, radi dobro. Čovjek to uvidja svaki put,kada pristaje uz Božanske planove. Oni, dakle, koji žele ostvariti najveću ljubav, ne smiju oklijevati: nigdje ne mogu toliko i tako ljubiti kao u krilu Crkve i pod pogledom Božjim od kojeg dolazi svaka ljubav.

Povjerite se dakle Crkvi - svojoj Majci.

A zatim - obnovite se u životu kršćanske zajednice (molitvom, misom, sakramentima). Jačajte tu vezu postepeno. Obiteljski se duh ne stiče ni u učenim teorijama ni u čitanju knjiga. Isto vrijedi i za sticanje kršćanskog duha. Krista nećete naći "diskutirajući o religiji", nego u odazivu na njegov poziv, u bacanju na koljena pred Bogom. Kao što je govorio svima koji su slušali njegovu riječ, Krist danas govori i vama. Primiti Krista, znači imati vjeru. Slijediti Krista, znači živjeti kršćanski.

Kršćanska ženidba što je od Crkve tražite pruža vam tu jedinstvenu priliku: izabrati Krista.

To sve možda niste znali, ali ste to možda očekivali. - - -

"DA" ili "NE"

- Da li ja zaista vjerujem ?

DA - NE

- Posjedujem li ja osobnu vjeru, tj. jesam li osobno "izabrao" Krista ?

DA - NE

- Živim li prema "zahtjevima" svoje vjere ?

DA - NE

- Je li normalno da se vjenčam kršćanski, a da ne živim kršćanski ?

DA - NE

Spadate li medju one koji znaju, ali možda ne proživljavaju svoju vjeru ?

Susreće se katkada i druga kategorija zaručnika za koje Crkva nije nešto posve strano, jer je "pohadjaju" i jer su nastavili i iza prve pričesti "prakticirati", više ili manje redovno, kršćanske dužnosti. Možda su i dosta vjerni praktičari.

Kako će oni reagirati na crkvene ženidbene upite ?

Može se reći da će ih prihvatiti. Naučeni od mladih dana da se podvrgavaju disciplini crkvenog zakona, pokorit će se tom obaveznom koraku. Crkva bez sumnje, misle oni, ima razloga zašto to nalaže. Vjerska ženidba je mnogo ozbiljnija nego civilna, a takodjer i mnogo postojanija. U društvu je potrebit red, nastavljaju oni strogo, i nije loše da Crkva pritisne "tvrde glave", koje se ne podvrgavaju nikakvoj disciplini, i da ih prisili da biraju i da se pokore. - - -

Njima se crkveni ženidbeni zakon čini društvenim kalupom kroz koji se mora, milom ili silom, kanalizirati ljubav. A stvar je supruga da medjusobno urede svoje bračne odnose, te ne moraju o tom bilo komu polagati račun.

Tim bi kršćanima trebalo po mogućnosti reći:

Ne samo da je Crkva po pravu vaša zajednica, nego vi niste ni napustili Crkve. Posve naravno u nju stavljate i svoju buduću obitelj i unaprijed podvrgavate svoju ljubav njezinim odredbama. Imate pravo: kad čovjek pripada nekoj obitelji, mora se pridržavati obiteljske tradicije.

Ali ipak, pazite! N i j e v a ž n o b i t i u o b i t e l j i n e g o p o s j e d o v a t i d u h o b i t e l j i. Moguće je da članovi jedne te iste obitelji, premda žive zajedno, ipak postanu jedni drugima strani. Pod istim krovom i za istim stolom, mogu se udaljiti od obiteljskog duha. Ne predstavlja li najveću pogibelj kad prestanemo živjeti po misli i duhu Kristovu, premda vanjskom praksom ostajemo još "pod istim krovom"? Na sudnji će se dan mnogi pozivati na materijalnu vjernost Crkvi: "Gospodine, zar nijesmo jeli i pili s tobom?" a Gospodin će im odgovoriti: "Zaista, zaista vam kažem, ne poznam vas..." (Evandjelje po Mateju). A sveti Pavao govori: "Oni koji nemaju Duha Kristova nisu njegovi!"

Nije dovoljno prihvatiti vanjski i administrativni oblik crkvene ženidbe. Jer, iako je kora nužna za stablo, ona ipak ne čini čitavo stablo, ona nije sok. Obred je samo zaštitna kora. Da li je taj božanski sok, život milosti, neprestano u vama? Napustiti život milosti, po grijehu, znači ukloniti se Prisutnosti i djelovanju Duha Kristova. Kad trajno živimo daleko od Duha Svetoga, konačno izgubimo Kristov mentalitet, što ga On podržava u nama.

Primjer: Mladić ima dvije prilike za ženidbu, i odluči se da izabere za svoju životnu drugaricu i majku svoje djece, bogatu djevojku, osrednju, bez kršćanskog odgoja, a zapostavio je drugu, skromnu ali ozbiljnu, plemenitu i duboko religioznu. Da li ga je Duh Sveti potaknuo na takav izbor? Ne, nego novac. On nije prekršio nikakav izričiti crkveni propis, a ipak napravio je vanredno tešku pogrešku, koje se posljedice teško mogu sračunati. istjerao je iz sebe Duh Božji, da na njegovo mjesto postavi idola - d e m o n a n o v c a.

Drugi primjer: Dogadja se da kršćanski zaručnici prerano popuste zahtjevima tijela, prisvajaju sebi intimne izražaje ljubavi koji su dozvoljeni samo supruzima, ili se čak potpuno predaju jedno drugom. U stvari, oni su veličinu i plemenitost ljubavi žrtvovali d e m o n u n e č i s t o ć e.

Još jedan primjer: Kršćanski bračni drugovi griješe protiv bračne čistoće i kažu bez daljnjeg objašnjavanja i opravdanja: Što se koga tiče, ako mi nećemo djece? - A može li se reći da se to ne tiče Duha Gospodnjega? Duha koji je stvorio ljubav i život? Onoga koji govori u tišini savjesti i otkriva duboki smisao ljubavi i nužnost ženidbe... Ali da bismo mogli čuti njegov glas, treba da smo navikli na nj i na život milosti. Ne smije se svoju dušu predati d e m o n u t i j e l a i s e b i č n o g u ž i v a n j a.

Zbog toga zaručnicima koji prihvaćaju kršćanski obred ženidbe treba reći: "Učinite još više! Budite u nutrinji poslušni Duhu Božjem, koji je nastanjen u Crkvi i u vama. On će u vama stvoriti novo i nesklerotizirano biće prava kršćanina. On će u vama stvoriti pravu kršćansku ljubav.

Vi dovoljno ne ljubite svog zaručnika (svoju zaručnicu) ako vam ljubav nije čista.

Vi dovoljno ne ljubite svog zaručnika (zaručnicu) ako ozbiljno ne shvaćate nužnost kršćanskog života, ako svaki dan ne molite, ako se redovito ne ispovijedate, pričešćujete..., ako niste Kristov borac na svom polju rada. - - -

Biti kršćanin ne znači poznavati ideal kršćanstva, nego po tom idealu živjeti ! - Zar nije tako ?

"DA ili "NE"

- Molim li i idem li na misu samo iz navike ?

  DA - NE

- Otkako kanim osnovati obitelj, jesam li bolji kršćanin (bolja kršćanka) ?

  DA - NE

- Otkako se sastajem sa svojom zaručnicom, jesam li možda popustio u revnosti apostolata? Nalazim li još vremena da molim za druge ?

  DA - NE

Spadate li medju one koji znaju i traže, ali možda ne nalaze ?

Susreću se konačno zaručnici, revni katolici, koji su primili dubok kršćanski odgoj i trude se da žive Kristovim životom pod djelovanjem Duha Svetoga.

Njima Crkva nije tudja: Žive s Crkvom kao grane sa stablom. Primaju Život i Ljubav onoga Duha Božjeg, koji je bio i nutarnji elan, rekli bismo - životni sok Crkve. U njoj se osjećaju kao u zajednici s Bogom, u zajednici sa svom svojom braćom ljudima. Slabi i grešni kao i njihova braća, njihova je snaga u tom što se neprestano mogu čistiti na potoku milosti i svetosti koji protječe kroz taj nepregledni živi organizam Crkve. Nisu sami; Crkva se sastoji od svetaca i od grešnika, koji bratski "tvore lanac".

Eto: ta Crkva neprestano raste; lanac nije potpun. Svaka generacija nadovezuje nove karike, bezbrojne novorodjene kandidate za život Božji u Crkvi. I na tom velebnom poslu radi ljudska ljubav u braku: ona čini da raste čovječanstvo, da bi time rasla i Kristova Crkva.

Mladi kršćanin i mlada kršćanka otkrili su to poslanje, koje im je namijenjeno. Do sada, kao borci Kristovi, oni su svaki sa svoje strane radili za kraljevstvo Božje. Ali jedna je nova sila provalila u njihovu egzistenciju: ljubav. I oni to bogatstvo, tu plodnu snagu svoje ljubavi stavljaju u službu Crkve moleći da je Crkva primi.

Javljaju se kao dobrovoljci da osiguraju rast čovječanstva u Crkvi. Crkva će primajući je u sebe posvetiti i sačuvati njihovu ljubav; a ta će posvećena i plodonosna ljubav donijeti Crkvi nova ljudska bića po kojima će se moći proširiti u svijetu Duh Božji.

Po sakramentu ženidbe, po onom odlučnom "hoću", ti zaručnici sklapaju vez svete ljubavi, i stavljaju ga u službu crkvenog poslanja. Daju joj ga kao dar, kao što budući svećenik poklanja svu svoju ličnost, za drugu jednu službu, u krilu iste te Kristove Crkve. N j i h o v a l j u b a v o d s a d a p r i p a d a C r k v i.

U isti čas i po istom sakramentu, Crkva sa svoje strane prima službu to dvoje krštenika; Ona u se prima njihovu ljubav, upravlja je u ljubav Duha Svetoga, tj. u ljubav koja sjedinjuje Krista s Crkvom. Ona prima njihovu ljubav kao svoju i vraća im je preobraženu i okupanu otkupiteljskim milostima: "Žene pokoravajte se svojim muževima, kao što Crkva Kristu... Muževi, ljubite svoje žene, kao što Krist ljubi Crkvu..."

U krilu Crkve, sada se supruzi ljube u Bogu. Takva je kršćanska ženidba.

No, događja se da taj nutarnji stav, krajnje živ i blistav, izaziva kod kršćanskih zaručnika pravo iznenađenje, gotovo razočaranje, kad im se postavljaju službeni crkveni upiti, koji su u stvari veoma jednostavni.

Što? Zar je to sve što se od njih traži? Kao da profesora matematike pitamo

zbrajanje, i da pitamo tokara kako se barata turpijom.

S jedne strane, oni imaju i pravo Jedan upitni arak ne može biti priručnikom duhovnosti. Njegova je zadaća - jer on nije namijenjen svecima nego običnim kršćanima - da osigura ono najmanje što se traži za valjanost Sakramenta.

Velika je opasnost, prema tome, s visoka prosudjivati ovaj oskudni upitni arak, smatrati ga nevažnim, pukom formalnošću.

U naše doba, uostalom, ni najbolji kršćani ne mogu izbjeći napasti da donekle preziru ljudske forme u kojima je utjelovljena Kristova religija. Oni zanosno prihvaćaju Poruku Evandjelja, ali se rado srde na Crkvu, na svoju župu, svog župnika, bogoslužne propise i obrede, i sve pozitivne odredbe koje po njihovu sudu nisu "dosta" duhovne, a Crkva ih smatra korisnim okvirima kršćanskog života.

S jedne strane, žale se što u drevnim obredima Crkve ne mogu naći djelatnu prisutnost Duha, jer im ti obredi izgledaju kao mumije; a s druge strane, kad im ih Crkva predstavlja u bogoslužju obnovljenom na izvorima, oni su prvi koji se sad tome opiru: sudjeluju u obredima, to je točno, pristupit će sakramentima, ali u njima ne traže ovu prisutnost Gospodnju. Napravit će se, da tako kažemo, sladokuscima: "Mi radimo kao i svi drugi, tako moramo: ali sve to nije za nas. Za utaženje naše žedji za Bogom, našli smo mnogo dublje, ličnije izvore, bez posrednika."

Oni bi htjeli proživljavati neku vrst kršćanstva potpuno duhovnog, gotovo bestjelesnog, zaboravljajući da duša može živjeti jedino u živom tijelu, i da se Duh Gospodnji svakomu daje jedino preko tog vidljivog i socijalnog organizma, koji njima iz gleda nesavršen, čak manjkav, - preko T i j e l a C r k v e.

Nema li neke nesvijesne oholosti u takvom stavu što se nalazi kod kršćana jednostavne "prakse", pa i kod onih kojih je vjera kolebljiva. Htjeli bi sami naći Boga, i to potpuno sami; a tu se radi o besplatnom Božjem Daru, koji jednostavno treba primiti, i to jedino na mjestu, gdje se Bog daje, tj. u krilu Crkve Kristove, i na način koji se Bogu svidjelo izabrati, tj. preko Sakramenta.

Sve u svemu, oni se smatraju odveć savršenima, da bi bili dijelovi živog Tijela (Crkve) na kom ima gnjilih i zakržljalih udova. Upuštaju se svjesno u opasnost da otpadnu od Crkve, da se istrgnu iz obitelji i prema tome da izgube Duh obitelji, Duh Božji.

Utjelovljeni Sin Božji nije smatrao poniženjem za svoje božanstvo da i sam stvarno bude dio tog istog Tijela, sastavljenog od grešnih udova i da im bude odgovornom Glavom. Prvi oblik kršćanske ljubavi, najosnovniji način sudjelovanja s Duhom Kristovim jest, da osjećamo solidarnost, unutar Crkve, sa svom našom braćom ljudima, da udjemo u zajednicu s Bogom samo pošto smo u zajednici s vidljivim Tijelom Crkve, u zajednici s hijerarhijom koja joj osigurava jedinstvo, naviješta Riječ Božju, dijeli sakramente i upravlja kršćanskim pukom s pomoću za to prikladnih zakona.

Tako se ponovno vraćamo upitnom arku koji sad vidimo u novom svijetlu.

Jednostavan? Svakako! Ali i zrno je jednostavna stvar, sve duboke stvarnosti su jednostavne i osnovne, i postaju banalne tek kod plitkih duša. I zbog toga ne smijemo istrgnuti taj upitni arak iz opće crkvene nauke o ženidbi. Beton i grede imaju smisla jedino ako se nalaze ugrađeni u zgradi.

Stoga treba da se krštenici, na ma kojoj se duhovnoj razini oni nalazili, trude da proučavaju i produbljuju kršćansku nauku o ženidbi.

Uostalom to je moguće jedino ako se otkrije pravi lik Kristove Crkve, s kojom će oni uspostaviti novu vezu. Mogućnost za to im se pruža baš pred najozbiljnijim pothvatom njihova života. Da li će biti iskreni sa samima sobom, ako to odbiju ?

"DA" ili "NE"

- Jesam li ponizan pred Bogom? Osjećam li potrebu za Bogom i njegovom milošću ? DA - NE
- Jesam li ponizan pred svojom braćom? Jesam li tvrd prema njima, ako oni nemaju vjere, ako se ne vladaju kršćanski ? DA - NE
- Jesam li ponizan pred Majkom Crkvom? Mjesto da kritiziram ono što me kod nje smeta, da li joj odajem bezuslovnu vjernost ? DA - NE
- Da li svoju obitelj osnivam zato da bih mogao udvoje bolje služiti Kristu u njegovoj Crkvi, u svojoj braći? DA - NE

PREGLEDAJMO UPITNI ARAK

Sklopiti ženidbu, to je možda najizravniji i najisključiviji način da čovjek više ne bude svoj gospodar.

G. THIBON

Kakav opći dojam dobivamo prigodom prvog čitanja?

Ponajprije: Crkva ozbiljno uzima ljudsku ljubav, ona okružuje svetim poštivanjem javno sklapanje ženidbe po kojem se muž i žena vežu jedno uz drugoga nerazrješivim vezom.

Druga konstatacija: Crkva se tu vlada kao arhitekt koji gradi kuću i, prije nego što će pristupiti instalaciji vodovoda, električne mreže i namještaja, još jednom provjerava zgradu i krov. N a j p r i j e t r e b a d a k u ć a b u d e č v r s t a. Zbog toga, kako je već prije rečeno, Crkva ovom anketom ide za tim da se uvjeri da li su ispunjeni svi uvjeti koji se traže za valjanu i čvrstu bračnu vezu. To je problem zgrade i krova.

Treća konstatacija: Kuća se ne sastoji samo od zidova i greda. Dobar stan je onaj koji svojim zgodnim uredjenjem pruža stanarima mogućnost da se osjećaju ugodno u okrepljujućoj atmosferi obiteljskog duha. Takav je sakramenat ženidbe. Idemo dakle za tim da preko ovog minimuma valjanosti, što ga upitni arak hoće zajamčiti, otkrijemo široke perspektive veličine i svetosti prema kojima Crkva upravlja ljubav muškarca i žene.

Za lakše proučavanje upitnog arka (1), donijet ćemo ukratko njegov sadržaj. Što Crkva traži od dvoje ljudi da im dozvoli sklopiti kršćansku ženidbu? Traži slijedeće:

1. Da su <u>kršteni.</u>
2. Da su slobodni od svih <u>smetnji.</u>
3. Da <u>znaju</u> na što se obvezuju.
4. Da to <u>hoće</u> potpuno slobodnom voljom.
5. Da hoće sklopiti <u>pravu ženidbu.</u>
6. Da imaju nakanu <u>primiti sakramenat.</u>

---

(1) Tekst upitnog arka nalazi se na kraju ove brošure, str. 59

1. Treba biti kršten.

Nauka o tome može se svesti na dvije slijedeće rečenice:

1. Nitko ne može valjano primiti sakramenat ženidbe ako nije kršten.

2. Nijedan koji je kršten ne može valjano sklopiti ženidbu, a da njegova ženidba ne bude i sakramenat.

- Onda znači da se oni koji nisu kršteni ne mogu ženiti?

- Mogu se ženiti, bez svake sumnje. Oni sklapaju ženidbu na prirodnom i čisto ljudskom planu, ali im je posve nemoguće primiti s a k r a m e n a t ženidbe. Drugim riječima, oni sklapaju pravu ženidbu, ali se njihova ženidba ne uključuje odmah u Crkvu, u bujni potok božanske milosti, i nije sakramenat. To nas obavezuje da dobro promislimo, koje je bitno obilježje kršćanske ženidbe. Ona je svakako potpuno ljudska, ali u isto vrijeme ona postaje sveta i božanska stvarnost.

- A zašto nekršteni ne mogu primiti sakramenat?

- Jer nisu krštenjem pritjelovljeni Crkvi i jer sakramenti predstavljaju očinsko dobro, namijenjeno samo onima koji pristaju da budu članovi Božje Obitelji. Vi se ništa ne čudite, što jedan Englez ili Nijemac, koji boravi u Francuskoj, a još nije dobio državljanstvo, ne može glasovati. Nijedan stranac, ako ostaje strancem, ne može se pripustiti na glasovanje. Isto tako "u crkvi" se mogu oženiti samo oni

koji su po krštenju "kod kuće" u Crkvi Kristovoj.

- Ja dakle mogu u crkvi sklopiti ženidbu-sakramenat zato što sam njezin član?

- Jest, upravo zato. Jednako kao što svećenik na oltaru posvećuje jedino moću i snagom koju je primio, i mora govoriti: "Preko mene radi Crkva, radi Krist"; jednako tako i supruzi priopćuju jedno drugome sakramenat ženidbe snagom što je crpu iz istog sakramenta. I zato treba da kažu: "Preko nas radi Crkva, Krist je onaj koji zapečaćuje našu ljubav."

- Odatle nužnost da zaručnici u času sklapanja ženidbe budu u stanju milosti i da se, ako je potrebno, ispovijede.

Ovdje se dodirujemo dubokih stvarnosti, koje se dadu više osjetiti u dubini srca, negoli razumjeti u razlaganju. Zar razumom shvaćamo što znači i m a t i m a j k u ?

- Rekli ste također da osim sakramenta, tj. osim crkvene ženidbe, nije moguća nikakva druga ženidba za onoga koji je kršten.

- I to je tačno. Ili je sakramenat, ili nema prave ženidbe. Vinograd je nesposoban da na cijepljenim lozama rodi išta drugo osim pravo grožđje, a nikako više divlje grožđje.

To znači da kršćani koji sklope brak samo na općini, nisu uopće oženjeni. Obavezna formalnost, važna sa civilnog stanovišta, ali koja sama po sebi ne stvara (medju kršćanima) nikakve veze. Odatle sli

jedi i obratno: doklegod postoji prava sveta ženidbena veza, civilna vlast ne može ništa učiniti da je razriješi. Ona niti vezuje niti razvezuje. Civilni razvod za kršćansku savjest ne postoji. I ako se dogodi da je potrebno uteći se civilnoj vlasti, to je jedino zato da se postignu izvjesni pravni učinci; sama pak veza ostaje n e p o v r e d i v a.

Ovdje možemo samo s par riječi nagovijestiti bezgranične perspektive koje zaručnici otkrivaju kad razmišljaju o bogatstvima svog krštenja.

Taj je sakramenat (tj. krštenje) prvi posvetio njihovo tijelo zajedno s dušom, dajući im posvetu Duha Svetog. Krst ih je preporodio na božanski život koji zahtijeva da se produži u bračni život - vladanjem koje ima više nego ljudski značaj. Krst je označio za budući život u uskrsnuću ova tjelesa posvećena stvaralačkoj ljubavi: ovo će tijelo uskrsnuti u slavi Božjoj, pošto na zemlji podigne kandidate za vječni život.

- - - - - - - - - - -

Može li kršćanin tražiti razvod?

a/ Pred Crkvom.

Ne može doći u pitanje traženje razvoda: kad je ženidba jednom "valjano" sklopljena pred Crkvom, ona je nerazrješiva pred Bogom.

Pretpostavlja se da je svaka ženidba, sklopljena pred Crkvom, valjana. Zato supruzi koji bi htjeli da se njihova ženidba "poništi" (zbog pomanjkanja slobode, odsustva pristanka...) moraju to dokazati pred Crkvenim sudom. Ako sud iza provedene istrage utvrdi da ženidba nije postojala - što je veoma rijetko - zainteresirani zadobivaju svoju slobodu.

Inače, ako se pokaže da je zajedničko stanovanje za supruge postalo nepodnosivo, Crkva dopušta, ako postoje teški razlozi o kojima ona prosudjuje, "rastavu od stola i postelje".

b/ Pred civilnim zakonom.

Kršćanin ne može tražiti "rastavu od stola i postelje" (odvojeni život) pred civilnim zakonom a da prije o tom ne obavijesti crkvenu vlast.

U načelu, kršćanin ne smije tražiti civilni razvod. Ako ipak smatra da ga mora tražiti, da postigne zakonske učinke, mora o tome obavijestiti crkvene vlasti. U svakom slučaju, pred Bogom vjerska veza ne će biti raskinuta, i kršćanin mora dati riječ da neće sklopiti nove ženidbe.

- - - - - - - - -

2. Biti slobodan od svih smetnji.

Sad razumijemo zašto je prva stvar o kojoj Crkva hoće da se osvjedoči ta, da su budući supruzi doista kršteni.

1.- Ženidba, kao prirodna ustanova i kao sakramenat Crkve, izuzeta je od samovolje bilo koga.

Za sklapanje ženidbe nije dovoljno da se dvoje ljudi, da hoće da sjedine svoje živote i da traže od Crkve da im dozvoli vjenčati se pred njom. Tu mogu postojati i protivne činjenice koje ne dozvoljavaju da njihova ljubav bude podignuta na dostojanstvo kršćanske ženidbe.

To se zovu ž e n i d b e n e s m e t n j e.

Za stupanje u svećenički stalež nije dovoljno da mladić hoće postati svećenikom. Sud o tome pripada Crkvi. Na nju spada da odredi uvjete koje treba ispuniti, ili zapreke koje će prepriječiti put, jer je njoj povjereno svećeništvo i ona snosi odgovornost za vjernike.

Jednako je tako i kad se radi o kršćanskoj ženidbi. Na Crkvu spada da prosudi i odredi za svoje vjernike koje se činjenice protive valjanosti i svetosti kršćanskog braka, koji je povjeren njoj na čuvanje. Naprotiv, ona nema nikakve vlasti da postavlja odredbe o ženidbi nekrštenika.

2.- Te su smetnje dvovrsne.

Jedne čine ženidbu <u>nevaljanom</u> -poništavaju je, a zovu se <u>zapreke.</u>

Druge čine ženidbu n e p r a v i l n o m, ali ipak valjanom - zabranjuju je, a zovu se z a b r a n e.

Nisu dakle sve jednako stroge. Za neke od njih Crkva može dati oprost. Ali za to treba da postoje razlozi koji treba da budu to ozbiljniji što je smetnja teža. Ali ima slučajeva gdje ne može biti oprosta: npr. zapreka srodstva izmedju brata i sestre.

3.- Nije ovdje mjesto da proučavamo i tumačimo razloge svake pojedine od tih smetnji. O tome neka se svatko posavjetuje sa svojim župnikom. Samo da navedemo nekoliko najčešćih slučajeva:

Ne može se <u>valjano</u> sklopiti ženidba (zapreke):

- sa razvedenom osobom, ili ako je netko sam razveden;
- sa bližim rodjacima (npr. sa bratučedima);
- sa nekrštenom osobom;
- s nekim koji je primio Svete redove, ili položio svečane zavjete kao redovnik ili redovnica;
- s osobom s kojom je dotični učinio preljub obećavajući joj ženidbu iza smrti bračnog druga;
- s oženjenom osobom kojoj je dotični putem zločina uklonio bračnog druga;
- ako je netko nesposoban za tjelesno sjedinjenje zbog fizioloških razloga; itd.

Ne može se sklopiti ženidba, a da se ne upadne u v e l i k i n e p o s l u h p r e m a C r k v i, premda je ženidba valjana (zabrane):

- s protestantom ili pravoslavnim;
- s katolikom koji je postao ateist ili odmetnik, ili ako je njegovo vladanje takvo da zavrijedjuje naziv "javnog grešnika";
- s nekim koji je učinio zavjet djevičanstva ili beženstva... itd...

Sad lakše shvaćamo razlog ž e n i d b e n i h n a v j e š t a j a. Oni dopuštaju Crkvi da se osvjedoči da budućim supruzima ne smeta nikakva ženidbena smetnja; s druge strane, javni navještaji pozivaju kršćane da se pridruže radosti nove obitelji i da je pomažu sa svojim molitvama.

4.- Uostalom, jasno je da Crkva postavlja tek minimum prepreka na putu sklapanja ženidbe; ali ona podrazumijeva da osim ovih postoje i druge smetnje, o kojima sud prepušta zainteresiranima i koje bi bilo nerazborito uzeti na laku ruku.

Npr., da li je razborito da djevojka uzme za muža mladića koji je bolestan, koji nije ni dobar radnik, ni ozbiljan, ili kojeg bi divlja narav činila nemogućim bračni život, ili kojeg su kršćanski osjećaji daleko od revnosti, itd. - I obratno, da li je dobro da mladić oženi lakomislenu djevojku, koja nije sposobna voditi domaćinstvo, koja ne ljubi djecu, koja se ne moli...

Svatko se mora sam odlučiti. Ali treba ozbiljno misliti o ovim protivnim činjenicama. U obitelj, koja se gradi udvoje, Bog unosi svoju prisutnost i svoju radost. Treba unaprijed iz nje odstraniti sve ono što bi od obitelji moglo napraviti pakao.

Može se na koncu, proširujući vidik, postaviti zaručnicima temeljno pitanje: da li je ženidba vaše pravo zvanje? Da li ćete upravo u ženidbenom staležu najbolje ostvariti i ljudsku i nadnaravnu savršenost na koju vas Bog zove? Jer, ženidba je zvanje, a bitno je za svakog, da odabere takav životni stalež koji najbolje odgovara vječnim planovima, koje Bog s njime ima...

3. Treba znati čega se prihvaćamo.

1.- Ženidba nije ljudski čin, nije u skladu s ljudskim dostojanstvom, ako nije sklopljena s v i j e s n o, poznavajući dobro stvar.

U najmanju ruku, treba znati da je ženidba stalna a ne privremena veza dvaju ljudskih bića različita spola, odredjena za radjanje djece, i da se roditeljski čin sastoji u sjedinjenju tjelesa, svojstvenom bračnim drugovima.

2.- Ali i tu osim tog minimuma, koji se traži za valjanost, veoma je široko polje pitanja i stvari u koje budući supruzi nužno moraju biti upućeni.

Potrebno je da radi punine njihova bračnog života steknu jasne pojmove o anatomiji seksualnih organa, o dužnosti bračnih drugova da se jedno drugom tjelesno predaju, o psihologiji muškarca ili žene, o poteškoćama koje stoje na putu kako seksualnoj harmoniji tako i medjusobnom slaganju, o tajni radjanja i o dužnostima supruga što ih imaju prema tom blagu koje im je povjereno, takodjer i o duhovnom smislu i vrijednosti tih tjelesnih stvarnosti, o duhovnim i nadnaravnim zahtjevima ljubavi koja je više darivanje, nego sebično zadovoljenje. - - -

3.- Nije bez koristi naglasiti da supruga ima dužnost darivati se svom suprugu, za ispunjenje tjelesnog čina.

Ima mnogo supruga koje polažu malo važnosti na bračno sjedinjenje. Njihovu će ljubav često zadovoljiti i sami iskazi nježnosti. One ne razumiju silovitost želje usadjene u narav muškarca. Misle više na sebe same, nego na svog druga. To je pogreška, egoizam, koji donosi teške posljedice. Kad dodje do toga da suprug postane nevjeran, nije li za to kriva, s jedne strane, i žena koja nije shvatila svoje poslanje supruge i nije mu se znala posvetiti.

Žena dakle treba da zna gospodariti svojim osjećajima umora a kadšto i odbojnosti. Za vrijeme trudnoće, - osim u

slučajevima kad bi, prema liječničkom sudu, odnosi bili zbilja štetni, i osim možda devetog mjeseca trudnoće - neka ne uskraćuje svom suprugu svako sjedinjenje. Iako se on zbog obzira pokazuje ravnodušan, neka ona prozre njegovu želju i neka mu izadje u susret.

Nisu manje važne ni dužnosti suprugove. On mora svladati svoju prirodjenu muškaračku grubost i voditi računa o ženskoj osjetljivosti; treba da bude strpljiv i da bez navale srdžbe prima reakcije koje mu katkada izgledaju neopravdane. Ako je normalno da njegova supruga uzima u obzir da je on muškarac, treba da i on uzme u obzir da je ona žena.

U bračnim odnosima on se ne će zadovoljiti time da sam sebično uživa, nego će nastojati da taj užitak pruži i svojoj supruzi. Brzo će uvidjeti da se kod nje tjelesno uživanje budi mnogo sporije; zato će zauzdati svoju nasrtljivu želju i pričekivati svoju ženu. Duže prethodno milovanje, kojim on nju bude obasipao, postići će da obadvoje osjete zajedno potpun užitak, što je i normalno. Ima mnogo supruga, koji u tom pogledu misle samo na sebe. Treba da znaju, da će dan kad žena osjeti da je on ljubi samo zbog užitka koji mu ona pruža biti dan bolnih razočaranja i sa teškim posljedicama za budućnost. Tog će dana biti uništen žar njene ljubavi.

Nekada se možda previše isključivo naglašavala dužnost supruge da se podaje svom suprugu; ali i nemanja je dužnost supruga da pruži tjelesno zadovoljenje svojoj supruzi; on mora voditi računa o njenom

zdravstvenom stanju i, katkada, paziti da joj ubrzo opet ne nametne novo materinstvo.

4.- Nije bez koristi naglasiti da u Božjem planu tjelesne radosti nisu nešto nezdravo, što se u ženidbi tek tolerira: tijelo je tu u službi duhovne ljubavi; ono se oplemenjuje kad kroz njega prolazi iskra ljubavi što dolazi od Boga.

U stvari, supruzi se mogu naći pred dva slučaja:

P r v i s l u č a j: Imaju namjeru da se tjelesno sjedine.

N a č e l o: Jedini grijeh koji tu može biti jest "izigravanje". Naprotiv, svi intimni izrazi nježnosti dobri su i nužni. Suprug se mora odvažiti da te nježnosti protegne na čitavo tijelo svoje supruge, a posebno na intimne dijelove, da bi se postiglo ono potpuno uzbudjenje koje će bolje izraziti savršeno sjedinjenje dvaju bića pred Bogom. Ako se dogodi da u času sjedinjenja supruga ne doživi potpun užitak, suprug joj ga može pružiti neposredno poslije s novim milovanjem. Ali neka ti izrazi budu u isti mah i puni nježnosti, i puni poštovanja jednog prema drugome.

D r u g i s l u č a j: Supruzi nemaju namjeru sjediniti se u bračnom odnosu, nego samo medjusobno pružati izražaje nježnosti.

N a č e l o: Imaju pravo na te intimne izražaje nježnosti odredjene za podržavanje njihove ljubavi. Ti izrazi smiju ići i dotle da donekle uzbude i osjetila, ali pod uvjetom da to uzbudjenje ne prijedje u potpunu nasladu (polucija kod muškarca i

potpuno zadovoljenje kod žene). Svaki par prema svojoj naravi treba da savjesno pripazi, koje intimnosti smiju sebi dozvoliti, a da ne upadnu u opasnost potpunog uzbudjenja.

5.- Nije konačno suvišno naglasiti, da ni u kojem slučaju i ni pod kojim uvjetom ni supruzi ni supruzi nije dozvoljeno upotrebljavati kontracepcijska sredstva: prekinuto sjedinjenje predstavlja tešku povredu prirodnog zakona što ga je donio Stvoritelj. Ako imaju teških razloga za ograničenje poroda, ne smiju se osloniti na olako rješenje koje se sastoji u "izigravanju". Medjutim dozvoljeno im je tražiti način da usklade dužnost bračne čistoće s potrebom da jedno drugom posvjedoče svoju ljubav, upotrebljavajući metodu povremenog uzdržavanja (Ogino metoda). Konačno, bila bi veoma teška povreda morala, i čedomorstvo u pravom smislu riječi, pomoću abortusa uništiti već začeto biće u majčinoj utrobi.

Ovo što je ukratko izneseno, zavrijedilo bi da se naširoko izloži; to je gotovo samo negativni pogled na bračnu ljubav, gdje se zlo i grijeh dade izbjeći tek molitvom, životom s Bogom - pod vodstvom Duha Svetog.

4. U ženidbu treba stupiti potpuno dobrovoljno.

1.- Ako pristanak nije potpuno slobodan, nema ženidbe. Kad bi prisila bila toliko jaka da onemogući slobodu, ona bi samim tim poništila izvanjski ženidbeni pristanak. Kad jedan od supruga može dokazati da je stupio u ženidbu na silu, Crkva tu ženidbu proglašava nevaljanom: ona ne poništava ženidbu, nego samo utvrdjuje da ženidba nikada nije ni postojala.

Odatle njezina krajnja briga kako bi se osvjedočila da zaručnici traže sakramenat bez ikakve prisile. Crkva traži od župnika da zaručnike odvojeno ispita; da se posebno pobrine za buduću suprugu koja ima manje mogućnosti da se brani od vanjskog pritiska; da ih unaprijed uvjeri da će se njihovim odgovorima služiti razborito i diskretno, da im ne bi time nanio kakve neugodnosti. Općenito, svećenik se ne smije olako zadovoljiti pozitivnim odgovorom da nema nikakve prisile... Takve upute daje Crkva svojim svećenicima.

Crkva dakle nastoji oko toga da zaručnici mogu slobodno odlučivati o svom životu, kako to dolikuje ljudskoj osobi i krštenom čeljadetu.

2.- Ali tu je tek nužni minimum. Ali ima i drugih zapreka slobode koje, premda ne dovode u pogibao valjanost ženidbe, mogu prije ili kasnije dovesti u pogibao ženidbeni život.

Tko stupa u ženidbu lakoumno i bez mnogo promišljanja, ne radi onako kako to dolikuje ljudskoj osobi, preporodjenoj milošću Kristovom: to je više popuštanje strasti, negoli odlučivanje o vlastitom životu. Ovdje su potrebni ozbiljni savjeti roditelja, pouzdanih prijatelja, svećenika ...

A što se može misliti o onom ili onoj koji ulaze u bračni život, doduše potpuno slobodno, ali su se loše pripremili za obdržavanje svojih obaveza, stječući navike sebičnosti i lagodnog života... Zar teret navika ne krnji na neki način upotrebu slobode? Tko ima naviku da krade, može položiti zakletvu da će biti pošten, stupajući na službu u banku: ali, da li se s njegovom riječju može računati isto kao i s riječju čovjeka koji je uvijek bio pošten?

Koliko ima stvari o kojima bi trebalo razmišljati uoči sklapanja ženidbe ?

3.- U stvari, svako je ljudsko biće grešnik i nosi sa sobom neko od onih potajnih ropstava koja sputavaju njegov život. I sama ljudska ljubav jest ljubav dvaju grešnih, slabih bića, koja su žrtve bezbrojnih smetnji i okova, nastalih zbog tisuću odbijanja milosti Duha Svetog. Jedino sveci su slobodni.

Sad se može shvatiti mudrost Crkve. Pozivajući supruge da prisustvuju svečanoj misi kod vjenčanja, ona hoće da njihovu ljubav uroni u Kristovu žrtvu koja oslobadja od grijeha i čisti. Sve ono što

ih priječi da se ljube onako kako bi mogli, sve one potajne, začahurene sebičnosti, svega će se toga osloboditi, ako na dan svog vjenčanja i svake nedjelje stvarno sudjeluju u žrtvi Onoga koji je ljubio pod cijenu vlastitog života. Na misi se učimo ljubiti, i preko pričesti primamo u sebe sok prave ljubavi.

Oni koji ne traže redovito da se preko Kristove žrtve oslobode samih sebe i zla, izlažu se ozbiljnoj opasnosti da jednog dana popuste hiru slobode koji je kadar da ubije i uništi njihovu ljubav i njihovu sreću.

To neka im označuje i doziva u pamet ono raspelo što će ga s poštovanjem i ljubavlju postaviti u svojoj sobi iznad bračnog kreveta.

5. Htjeti pravu ženidbu.

1.- Budući da je ženidba stvarnost koja ne potpada pod sud pojedinaca, pa čak ni država, Crkva je obvezana da traži od svoje djece da je prime onakvu kakva jest, bez ikakvih izmjena.

Dakle ženidba ne bi bila valjana kad budući supruzi ne bi prihvatili načelo prave m o n o g a m i j e (samo jedan muž i samo jedna žena) i kad bi za sebe formalno (izričito) pridržali pravo da idu k drugom mužu, odnosno drugoj ženi.

Ženidba ne bi bila valjana kad oni ne bi prihvatili načelo n e r a z r j e š i v o s t i ženidbe, i kad bi za sebe formalno (svjesno i izričito) pridržali pravo da raskinu svoje obaveze, zajedničkim dogovorom ili jednostranim činom.

Ženidba također ne bi bila valjana, ako bi oni izričito odbijali b i t n i c i l j ž e n i d b e : radjanje novog života, i postavili kao formalni uvjet svog pristanka čvrsto i trajno načelo: Ne imati djece...

2.- Na tri tačke što smo netom izložili, Crkva postavlja pitanje povjerenja. I budući da je u tom pitanju njen stav veoma čvrst, mogla bi ona izgledati tvrdoglavo nepopustljiva.

U stvari, jedino onima koji nisu nikad ozbiljno shvatili ljubav, Crkva izgleda nepopustljiva; drugi ostaju zadivljeni, kako je ona dobro shvatila sve ono što traži i zahtijeva prava ljubav muškarca i žene.

Kad ne bi bila i s k l j u č i v a, ta bi ljubav izmedju dva bića bila lažna u samoj sebi: "Dajem se tebi, ali se pridržavam za drugoga (za drugu)." Tko tako može govoriti: ljubav ili sebičnost?

Kad ne bi bila n e r a z r j e š i v a, ta ljubav izmedju dva bića bila bi proračunata: "Dajem ti se jedino dotle dok mi se svidjaš, dok me usrećuješ." - Kao da priznaje: u tebi ljubim sebe. Prava pak ljubav radije govori: "Ljubim te zbog tebe, ma što se dogodilo, bezuslovno, do smrti."

Kad ne bi prihvatila da bude p l o d n a, ljubav bi izdala svoj prirodni cilj, zanijekala bi svoje božansko podrijetlo, iznevjerila bi se čovječanstvu i svojoj misiji u Crkvi i istrunula bi u egoizmu dvoje ljudi. Prava ljubav ne kaže: "Napravimo malu oazu i živimo tu sami." Ona govori: "Neka naša najveća radost bude u tom da dozovemo i druga bića da s nama dijele našu ljubav i sreću, ili dapače da dijele ljubav i sreću Božju."

3.- Tako se postepeno odvija, pred očima onih koji to zaslužuju, rast prave ljubavi. Prvih dana mladić i djevojka su se ljubili možda samo zbog jednostavne privlačnosti. Njihova je ljubav, a da na to ni su ni mislili, bila zaražena sebičnošću, jedno ljubi drugo zbog njegove dražesti, zbog onoga što mu donosi. Ali uskoro, ako su vjerni toj ljubavi, ona se preobražava, postaje dar jednog drugom, poklon bez interesa, izvan svakog proračuna, i konačno žrtva samog sebe. "Više ne živim ja, ti si razlog mog postojanja, mog života. Ono što ti ne bih dao od svog života, ne bi spadalo u ljubav..."

Takva ljubav dvoje ljudi, vjernih sakramentu ženidbe, postaje živa slika ljubavi Božje prema ljudima i Krista prema svojoj Crkvi. Trebalo bi da ljudska bića svaki put kad upadnu u napast da posumnjaju u Boga, zato što je u njihovu vlastitom srcu zbog grijeha ugasnuo izvor ljubavi - trebalo bi da svaki put pogledaju kršćansku obitelj da u njoj opet nadju vjeru u jednog Boga koji zna ljubiti i svoju djecu uči istinskoj ljubavi.

- - - - - - -

"Dom! - Izabrali ste najljepšu te mu, kojoj se može pristupiti samo u drhtaju ljubavi i pobožnosti. Dom je simbol domovine, slika vjernosti Bogu. On tako sadrži sve, čitavu zemlju i čitavo nebo.

Mi prognanici, dobro znamo, znamo bolje nego itko što je to dom. K njemu idu sve naše misli dok lutamo pustinjom; pod šatorom za njim čeznu naša nježna sjećanja. U njega vjerujemo..."

E. Psichari,
pismo H. Bordeaux-u

"Biće koje živi kraj nas moramo ljubiti, ne toliko zbog onog što nam ono daje, koliko zbog onog što ono nas stoji.

Prost čovjek traži na zemlji stvari i bića koja ga mogu zadovoljiti. Plemenit čovjek traži bića... za koja se može žrtvovati... Čovjek suprugu ne smije uzimati, nego joj se davati... Sklopiti ženidbu, to je možda najizravniji, najisključiviji način da čovjek više ne pripada sebi."

Gustave Thibon

"Ljubiti se, to ne znači gledati jedno u drugo; to znači da jedno i drugo gledaju u istom smjeru."

A. de Saint-Exupéry

+ + + + + + +

6. Imati nakanu primiti sakramenat.

1.- Najmanje što se u ovom pogledu traži jest: h t j e t i v a l j a n u ž e n i d b u, istinsku, tj. onu koja sadrži bitna obilježja iznesena u prošlom članku (str. 46).

Razlog je jednostavan: medju krštenima, samo medjusobno iskazivanje pristanka stvara svetu i religioznu vezu (sakramenat). Ženidbu ne "čini" svećenik; on samo igra ulogu službenog i nezamjenjivog svjedoka Crkve: on "prisustvuje" ženidbi i moli za novu obitelj.

- Ne vjenčavate nas vi -mogu mladenci reći svećeniku- nego se mi vjenčavamo pred vama, tj. pred Crkvom, pred Bogom.

2.- Pa čak ako oni gotovo i ne misle na Boga, ako imaju tek nejasan pojam što je to Sakramenat, ako i ne slute da pružajući jedno drugom sakramenat raspolažu najvišom vlašću i otkupiteljskom milošću Kristovom, jednako kao što njom raspolaže svećenik kada krštava ili prikazuje svetu misu...: čak i tada njihov "hoću" proizvodi u njima tu čudesnu stvar: Sakramenat ženidbe.

Slična se stvar zbiva i kad se oni tjelesno sjedinjuju: makar oni ne poznaju ni jednog zakona koji vlada izvorom života, ako su u toj stvari i potpuni neznalice - ako nemaju čak ni najmanje želje za djecom, samim činom koji oni ostvaruju sjedinjenje tjelesa, stavljaju u pokret sve snage životne tajne.

Isto tako, a da oni ni ne znaju kako -ako su i nesvjesni- sam čin njihova medjusobnoga ženidbenog pristanka, ono njihovo "hoću", stavlja u pokret onaj svijet još tajnovitijih i dubljih stvarnosti što ga Crkva naziva Božanski život, život u Duhu Svetom.

Za Crkvu je ženidba sveta stvarnost, u koju se ne može ući a da se ne dodje u dodir s prisutnošću živog Boga. Onog od kojeg dolaze sve stvari i sva bića i koji je tajni izvor iz kojeg proističe svaka ljudska ljubav.

Za Crkvu je brak jedna od onih ljudskih stvarnosti, koju je krv Kristova otkupila od zla i od grijeha, da je postavi na prvotno dostojanstvo.

Za Crkvu je ženidba jedna od onih svetih stvarnosti u kojoj prebiva i koju posvećuje Duh Gospodnji. Onaj koji svojim nevidljivim i tajnim djelovanjem daje supruzima moć da odgovore, preko njihove zemaljske ljubavi, pozivu jedne u pravom smislu vječne misije.

Tu se prema tome pred vas, buduće supruge, postavlja p i t a n j e l o j a l n o s t i.

Možete li ostati gluhi pred ovim tvrdnjama Crkve i ne tražiti više razjašnjenja, informacija ? Možete li još olako shvaćati sveti misterij vaše ženidbe ?

Z A K L J U Č A K

U jednom gradu na Jugu Francuske, jedan je vojnik iz radoznalosti ušao u neku protestantsku crkvu s kapom na glavi. Jedan učtiv čovjek mu pridje i reče s mnogo dostojanstva:

- Gospodine, hoćete li biti tako dobri da skinete kapu ? Za nas je ovo mjesto sveto.

Vi što ste na krštenju označeni znakom Križa i koji ste postali živi ud Crkve (te svete obitelji, gdje stanuje živi i presveti Bog) zar ne uvidjate da bi, kad pristupate sakramentu ženidbe, trebalo da se otkrijete, tj. da pristupite s unutrašnjim raspoloženjem kakvo dolikuje i kakvo se zahtijeva kad čovjek treba da stupi u Prisutnost živoga Boga ?

U Božjoj Prisutnosti treba kleknuti i moliti.

U Božjoj Prisutnosti, čovjek treba da preda Nj baci na koljena svoj život, da bi postao njegov i bio u skladu s njegovom voljom.

Iskreno govoreći, ako ste odlučili pozvati Boga u svoju ljubav, u svoj dom u svoju obitelj kao na sveto mjesto, može li vaš život ostati onakav kakav je bio do sada ?

Š t o m i s l i t e o t o m ?

CRKVA ĆE OVAKO MOLITI ZA VAŠU OBITELJ

Pogledaj, molimo, Gospodine, na ove službenike svoje i dobrostivo štiti uredbu svoju koju si dao za umnožavanje ljudskog roda, te ove, koje sâm združuješ, svojom pomoću očuvaj! Po Kristu Gospodinu našem.

(Molitva iza izmjene pristanka)

Združio vas Gospodin Bog i on neka bude s vama, koji se smilovao dvjema jadnicima.

I sada, Gospodine, daj im da te još savršenije blagosiraju.

(Tobija,15;6,19)

Blago onima koji se boje Boga, koji hode njegovim stazama (Ps.127,1).

(Ulazna pjesma mise kod vjenčanja)

Molimo te, svemogući Bože, prati ljubeznom milošću ustanovu svojeg promisla, da uščuvaš u miru one koje združuješ pravim vezom. Po Isusu Kristu Gospodinu našem.

(Popričesna molitva)

Šetao sam obalom oceana i, u mom maštanju, prisustvovao sam, zbunjen, neobičnom prizoru.

Snažni i jaki, valovi su dolazili izdaleka, odazivajući se pozivu neke nepoznate zvijezde iznad moje glave. Odmah sam opazio da, na svojim kao u konja vitkim i snažnim ledjima, nose hridi svih oblika i svih boja, istrgnute valjda s neke tajanstvene stijene u bezdanu.

Valovi su neodoljivo vukli svoj težak kameni teret, i jedan za drugim, odlagali ga pred mojim nogama, slatkom nježnošću, na pijesak žala.

Moj se pogled načas izgubio u dubinama obzorja, ispitujući taj misterij... I gle, najednom, kad sam se okrenuo, kraj mene -ne znam kojom moću stvaralačke snage- dizala se, ne više bezoblična i beskorisna gomila kamenja, nego neka vrst divne katedrale s križem na svom najvišem tornju: sveto mjesto slave Božje. Sve kamenje, što su valovi dovaljali, bilo je ugradjeno u njene visoke zidove.

Kasnije su hiroviti valovi dolazili da odvuku natrag kamenje oceana i da ih po volji kotrljaju; ali kamenje im nikad nije bilo vraćeno: ugradjeno je zauvijek u nerazorivu katedralu ...

\+ + +

Mladić i djevojka mislili su jedno na drugo.

Kao snažan i nježan val, ljubav je narasla u njihovim srcima, isti onaj tisućljetni val koji je od stvorenja prvog čovjeka i prve žene nosio ljudsko pokoljenje prema njegovim sudbinama. Čuli su drhtavi poziv iz dubine svog bića, duha i tijela, poziv spola, koji je znak i dar Božji.

Čarobnost prvih susreta, smetenost zbog otkrića ljubljenog bića koje izgleda neiscrpivo, čežnja da zajednički krenu putem, prislonjeni jedno uz drugo, da stope svoje živote kao jedan: to su bili tajanstveni i od Boga poslani valovi što donose gradju za veličanstvenu gradjevinu. Sav taj životni polet radio je oko gradnje nerazorive katedrale: O b i t e l j i.

To dvoje zaručnika još su slobodni, premda je njihovo srce već obećano. Ali ono što je njihovo srce u potajnosti obećalo, oni još imaju kraljevsku slobodu da na to pristanu ili da to konačno odbiju. To je čas odluke.

Onoga dana kada obadvoje kažu svečani "hoću" koji ih vezuje, zbiva se silna stvar. Taj izbor i ta obaveza stvaraju sami po sebi neku vrst nerazorive katedrale: Ž e n i d b u.

Jedino srce može željeti ili obećati tu vjernost u ljubavi: "Ljubim te zauvijek!" Ali jedino slobodna odluka, onaj "hoću" na vjenčanju, udara pečat na obećanje i stvara svetu, nepovredivu vezu.

Kad se kaže da Bog blagoslivlja vezu muža i žene, da je učini nerazrješivom, to treba dobro shvatiti. Bog ne pridaje blagoslov naknadno, kao što kad svećenik blagosiva krunicu koja je napravljena u tvornici i već postoji. Bog daje supruzima da stvaraju oni sami i sa svojim slobodnim pristankom svetu vezu, koja se neće moći raskinuti; samim činom njihova pristanka daje im moć da grade svetu zgradu koja će moći odolijevati hirovima, uvijek mogućim, njihova srca. Oni više ne mogu natrag: što je sagradjeno - sagradjeno je, što je dano - dano je.

Bog im je dao moć da stvaraju nešto veće nego što su oni sami, da svoju ljubav utvrde jednom zauvijek, podjeljujući im svu pomoć svoje milosti da ostanu jedno drugom vjerni. U tom se sastoji Božji blagoslov.

Porodit će se možda jednog dana nerazumijevanje medju supruzima, sukobi naravi, iskušenja i protivnosti života: ali ništa od toga ne može potkopati obitelj.

Možda će jednog dana doći u napast da opozovu svoju riječ i iznevjere svetost ženidbene veze, kao svećenik što se iznevjeri svetosti svog svećeništva. Ali kao što nikakva podlost ne može učiniti da svećenik ne bude svećenikom, nikakav razvod ne može učiniti da supruzi ne budu supruzima pred Bogom. Nikakvo ljudsko uzakonjenje, nikakav "civilni razvod" ne može potkopati zidove te duhovne katedrale što su je zaručnici sazdali svojim rukama na dan svog vjenčanja. Ženidba je nerazrješiva.

Hiroviti valovi života mogu doći tražiti natrag kamenje oceana... Ruka im ga Božja neće vratiti. Ona ih je za cijeli život čvrsto ugradila u najveću moguću ljubav, bez opoziva i bez uslova: "Što je Bog združio, čovjek neka ne rastavlja!" (Evandjelje).

+ + + + + + +

Pravi odgovor

Mireille je mala provansalska djevojčica kojoj još nisu četiri godine: dva velika, svijetla i ispitljiva oka u pozlaćenoj aureoli uvojaka. Jedna joj susjeda postavlja pitanje, kakvo se nikada ne smije postavljati djeci:

- Koga više voliš: tatu ili mamu ?

Mireille neće lagati; odgovorila je zbunjujućom bezazlenošću:

- Više volim mamu, jer tata ljubi drugu ženu.

Nekoliko mjeseci kasnije, Mireille više nije imala tate: otišao je s "drugom ženom".

"DA ili "NE"

- Prihvaćate li jedinstvo i nerazrješivost ženidbe ?

DA - NE

- Svakako da imate namjeru biti vjerni u ženidbi; ali jeste li svjesni sve ozbiljnosti, sve teži ne onoga "hoću" koje ćete izreći na vjenčanju ?

DA - NE

PITANJA BUDUĆIM SUPRUZIMA

(Formulacija i red ovih pitanja različit je, već prema biskupijama, ali u biti svuda je jednak. Donosimo ovdje pitanja za budućeg supruga; pitanja za buduću suprugu potpuno su ista, samo u ženskom rodu.)

ŽELITE LI OSNOVATI KRŠĆANSKU OBITELJ ?

-- Jeste li kršteni ? . . .

-- Kakvo je vaše sadašnje vjersko uvjerenje ?... Da li prakticirate vjeru ? ...

-- Jeste li se možda odrekli katoličke vjere, ili pristupili kojoj sekti koja je od Crkve osudjena ? . . .

DA LI STE SLOBODNI OD ŽENIDBENE VEZE ?

-- Jeste li već kada sklopili ženidbu pred Crkvom? Jeste li sklopili koju drugu civilnu ženidbu ? . . .

POSTOJE LI SMETNJE ZA VAŠU ŽENIDBU ?

-- Jeste li možda u bližem srodstvu s vašom budućom suprugom, njen nećak, sin njena rodjaka? Jeste li bili njen kum ?

-- (Ako je udovac): Je li vaša buduća supruga bila u rodu s vašom pokojnom ženom? Da li ste svoju buduću suprugu poznavali prije smrti vaše pokojne žene i obećali joj ženidbu ?

-- Druge smetnje: strah, sveti red, redovnički zavjeti, otmica, javno poštenje?

ZNATE LI NA ŠTO SE OBVEZUJETE ?

-- Poznajete li posebne obaveze oženjenih osoba ?

-- Prihvaćate li tešku obavezu da ćete ostati vjerni svojoj ženi kao jedinoj svojoj životnoj drugarici pred Bogom ?

-- Jeste li spremni da nikada nećete tražiti razvod ?

-- Prihvaćate li tešku obavezu da nikada nećete svojevoljno osuditi vaše sjedinjenje na neplodnost ? Prihvaćate li da imate djece ?

-- Prihvaća li to vaša zaručnica ?

DAJETE LI SVOJ POTPUNI PRISTANAK ?

-- Stupate li u brak potpuno slobodno i bez ikakve prisile ?

-- Da li vaša zaručnica to radi potpuno slobodno ?

-- Dajete li svoj pristanak tako da ga ne podredjujete nikakvom uvjetu ?

-- Imate li još što reći o svojoj ženidbi ?

D O D A T A K

hrvatskom prijevodu

Da biste mogli Sakramenat ženidbe primiti s razumijevanjem i s punином učinka, preporučamo vam da proučite obred Sakramenta, koji ovdje donosimo u cijelosti iz Rimskog obrednika.

„Ja vas združujem u ženidbu...

...u ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen!"

OBRED SAKRAMENTA ŽENIDBE

(Župnik, koji će prisustvovati ženidbi, ovrši napovijedi na tri nedjelje uzastopce. Ako se ne protivi nikakva zakonita zaprека, obuče župnik kotu, metne bijelu štolu, uzme barem jednoga klerika, isto tako obučena u kotu da mu nosi knjigu i posudu s blagoslovljenom vodom i škropilom. Zaručnik i zaručnica stoje pred oltarom s još barem dva svjedoka. A dolikuje da ih počaste svojom prisutnošću i roditelji i rodjaci. Župnik im održi kratku propovijed o dostojanstvu sakramenta i o dužnostima koje izviru iz njega.

Kad župnik završi govor, zaručnici kleknu na stepenicu oltara, i župnik ih obadvoje pita, svako napose, pučkim jezikom, ovako:
Najprije pita zaručnika):

I.....(ime), hoćeš li uzeti ovdje nazočnu I....., za svoju zakonitu ženu po običaju Svete Majke Crkve ?

(Zaručnik neka odgovori):

Hoću!

(Odmah zatim neka svećenik pita zaručnicu):

I....., hoćeš li uzeti ovdje nazočnoga
I....., za svoga zakonitog muža po običaju Svete Majke Crkve ?

(Zaručnica neka odgovori):

Hoću!

(A nije dovoljno da privoli jedno, nego to moraju učiniti oboje i to riječima, a ako ne mogu govoriti, onda istovetnim znakovima. To treba da učine ili sami ili preko zamjenika.

A kad svećenik vidi da zaručnici uzajamno privoljuju, neka im naredi da dadnu jedno drugom desnu ruku /u nekim biskupijama svećenik njihove združene ruke omota svojom štolom/ i rekne):

Ja vas združujem u ženidbu. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen!

(poslije neka ih poškropi blagoslovljenom vodom. Odmah zatim blagoslovi prstene govoreći):

℟. Pomoć je naša u imenu Gospodina.
℣. Koji je stvorio nebo i zemlju.
℟. Gospodine, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da dodje.
℟. Gospodin s vama.
℣. i s duhom tvojim.

Pomolimo se.
Blago + slovi, Gospodine, ovaj prsten, što ga mi u tvoje ime blago + sivamo, da oni

koji ga budu nosili, očuvaju potpunu vjernost jedno drugome, ustraju u miru i vršenju volje tvoje i vazda žive u uzajamnoj ljubavi. ℣. Amen.

(Zatim svećenik poškropi prstene blagoslovljenom vodom, a zaručnik primi prsten iz svećenikove ruke i natakne ga zaručnici na prstenjak lijeve ruke. Isto tako i zaručnica zaručniku, dok svećenik govori):

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

(Nato svećenik odmah doda):

℟. Potvrdi ovo Bože, što si izveo u nama.
℣. Od svetoga hrama tvojega, koji je u Jeruzalemu.
Gospodine, smiluj se.
Kriste, smiluj se.
Gospodine, smiluj se.
Oče naš....(tiho do):
℟. I ne uvedi nas u napast.
℣. Nego izbavi nas od zla.
℟. Spasi sluge svoje.
℣. Bože moj, koji se ufaju u te.
℟. Pošalji im, Gospodine, pomoć iz svetišta.
℣. I brani ih sa Siona.
℟. Budi im, Gospodine, jaka tvrdja.
℣. Protiv neprijatelja.
℟. Gospodine, usliši molitvu moju.
℣. I vapaj moj k tebi da dodje.
℟. Gospodin s vama.
℣. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.
Pogledaj molimo, Gospodine, na ove službenike svoje i dobrostivo štiti uredbu svoju,

koju si dao za umnožavanje ljudskog roda, te ove, koje sam združuješ, svojom pomoći čuvaj. Ø. Amen.

- - - . - - -

(U nekim biskupijama iza toga slijedi zakletva vjernosti. Župnik drži u ruci križ, a mladenci stave na raspelo tri prsta desne ruke i ponavljaju za svećenikom slijedeću zakletvu. Najprije muž, a zatim žena):

Tako mi pomogao Bog,
Blažena Djevica Marija
I svi Sveci Božji,
Da ovdje nazočnu (nazočnoga) I... ljubim
I nju (njega) za svoju zakonitu ženu (za svog zakonitog muža) uzimam
Po naredbi Božjoj
I po običaju Svete Matere Crkve,
I da nju (njega) nikada neću ostaviti
Do svoje ili njezine (njegove) smrti.
Tako mi pomogao Bog,
Blažena Djevica Marija
I svi Sveci Božji!

U ime oca + i Sina i Duha Svetoga. Amen.

(I svaki se od njih posebno iza zakletve prekriži.)

-- umnoženo: Ciklostilom Provincijalata Trećoredaca sv.Franje, Jandrićeva 21 Zagreb I;

-- izdaje i odgovara: o.Grgo Sikirić, župnik u Tounju, Tounj.

DOMINIKANSKI NOVICIJAT
DUBROVNIK